

Anežka Kohoutková, 11 let

Sborník prací ze soutěže mladých autorů,
vyhlášené pořadatelem festivalu Město čte knihu

Šumperk 2015

Literární a výtvarná soutěž se stala již samozřejmou součástí festivalu Město čte knihu.

Pořadatelé ji letos vyhlásili již po šesté. Téma soutěže úzce souvisí s autorkou Markétou Pilátovou a její knihou Kulaté rámy slov, které se tentokrát při Město čte knihu věnujeme. Markéta Pilátová učí již sedmý rok české emigranty a jejich potomky češtinu a české dějiny v Brazílii, předtím působila jako krajská učitelka v Argentině. Od svých žáků vyslechla nespočet příběhů, často se týkají domova, který oni nebo jejich předkové kdysi opustili. Na většině z nich je znát, jak důležitou hodnotu pro ně slovo domov má; ať již to je domov současný, nebo ten, na který si třeba jen matně pamatují. Všude na světě má někdo domov. Slovo domov má pro každého z nás velký význam. Je to znát i na většině příspěvků, které dorazily do soutěže. Radostným překvapením byla pro nás jak účast, tak úroveň doručených prací. Poroty to neměly vůbec jednoduché. Výtvarnou část hodnotila skupina pod vedením paní Milady Sobkové; sešlo se do ní 246 výtvarných prací. Do literární soutěže dorazilo 55 příspěvků, hodnotila je porota, v níž zasedaly básnířka M.A.Šajnohová a publicistka Vladimíra Krejčí. Zvláštností, která pořadatele velmi potěšila, je účast dětí z města Bataypora, jednoho z brazilských působišť Markéty Pilátové.

Děkuji všem účastníkům soutěže a přeji jim hodně radosti z tvořivé výtvarné i literární tvorby.

Zdeňka Daňková

Oceněné práce

POEZIE

Mateřská škola

Darinka Mlčochová – 5 let - MŠ Maletín

I. stupeň základních škol

Karin Všetická – 9 let - ZŠ Dr.E.Beneše 1, Šumperk

II. stupeň základních škol a nižší gymnázium

1. Sára Fojtlová – 9.C – ZŠ Šumavská 21, Šumperk

2. Alžběta Fahrnerová – 14 let – Gymnázium Šumperk

3. Ellen Kršková – 12 let – Gymnázium Šumperk

Střední školy 16 – 20 let

1. Iveta Ospálková – 17 let – Gymnázium Šumperk

2. Lucie Křenková – 17 let – Gymnázium Šumperk

PRÓZA

I. stupeň základních škol

1. Viktorie Güttlerová – 10 let – ZŠ Vrchlického 22, Šumperk
2. Adam Mili – 10 let – ZŠ Vrchlického 22, Šumperk
2. Monika Chamlarová – 7 let – ZŠ a MŠ Jedlí
Anna Pospíšilová – 7 let – ZŠ a MŠ Jedlí
Karolína Badalová – 7 let – ZŠ a MŠ Jedlí
3. Veronika Drápalová – 10 let – ZŠ Vrchlického 22, Šumperk

Cena poroty:

- Henrique Trachta- 8 let – Batypora, Brazílie
Jamile Cirilo Giacomini – 11 let – Bataypora, Brazílie
Kaylane Flôr Silva – 11 let – Bataypora, Brazílie

II. stupeň základních škol a nižší gymnázium

1. Barbora Benešová – 14 let – Gymnázium Šumperk
2. Anna Nováková – 14 let – Velké Losiny
3. Martin Hublar – 14 let – Loštice

Střední školy 16 – 20 let

1. Veronika Smržová – 16 let – Gymnázium Šumperk
1. Jana Beránková – 17 let – Slezské gymnázium Opava
2. Eliška Málková – 17 let – Gymnázium Šumperk
3. Luboš Drábek – 18 let – Gymnázium Šumperk
3. Lada Kočí – 16 let – Gymnázium Šumperk

LIBOVOLNÁ VÝTVARNÁ TECHNIKA

Mateřské školy

1. Lucie Sýkorová – 3 roky – MŠ Evaldova - Sluníčko Šumperk
2. Matyáš Peksa 4 roky – MŠ Vrchlického – Sluníčko Šumperk
2. Richard Garamboš 5 let – MŠ Maletín
3. Marie Málková – 4 roky – MŠ Vrchlického - Sluníčko Šumperk
3. Nella Steinhauerová 4 roky – MŠ Vrchlického – Sluníčko Šumperk

I. stupeň základních škol

1. Jakub Věchet – 8 let – ZŠ Dohalice
1. Michaela Buchlová – 8 let – ZŠ Štítina
2. Eva Nováková – 7 let – VO ZUŠ Šumperk
2. Anežka Svozilová – 7 let – ZŠ Maletín
3. Adam Jurenka – 10 let – ZŠ Dr.Beneše 1, Šumperk

Cena poroty

VO ZUŠ Šumperk – kolekce grafiky

II. stupeň základních škol a nižší gymnázium

1. Lucie Krystková – 14 let - ZŠ Dr. E. Beneše 1, Šumperk
2. Eliška Krmelová – 11 let – ZŠ Vrchlického 22, Šumperk
2. Vojtěch Vyskočil – 12 let - ZŠ Vrchlického 22, Šumperk
3. Martin Žižlavský – 14 let – ZŠ Dr. E. Beneše 1, Šumperk

Střední školy 16 – 20 let

Markéta Prokešová – 17 let – VO ZUŠ Šumperk

DOMOV

Jeden malý domček,
v domčku mášší stěček,
v stěčku dřevěná židlička
a v židličku kovová sídlička.

Věchají se májí dobře,
co to děláš bobře ?
Ustavím si domček
a co stěček ?

Je dobré, že máme rodinu
vidíme se minimálně hodinu.
Jsem velký jako sluníčko
a je mám velký křepičko.

KARIN VĚTIČKOVÁ
9 LET
POEZIE
ZŠ ŠUMPERK DR. G. BENEŠE 1
POŘAD 4. C.

KARIN
VĚTIČKOVÁ

Domov

Pro některé jen prázdná fráze,
o které se mluví pod vlivem,
ze zoufalství nad ukradeným dětstvím,
když slzy se mísí se zteplalým pivem
tam někde v parku, kde přesně nevím.

Jsou tak blízko nás,
ty ztracené děti
vyrůstaly samy, bez nikoho.
Jak to pak dopadá, uvidím zas,
až půjdu tím parkem,
kolem „společenského smetí“.

Skelné oči jak hladoví psi.
Od piva či od slz jsou?
Je jen otázkou času, kdy půjdou dál,
bez radosti z bytí.
Bez rodiny, domova, kdo by je znal?
A tak v jednu noc,
kdy budou hvězdy vysoko,
uvidíš je, jak na zastávku jdou
a skočí pod tramvaj.

Konec utrpení,
jen věčný smích,
a poslední vzpomínka:
„Domove, domove, kvůli tobě každý
můj hřích.“

Alžběta Fahrnerová, 14 let

Lucie Sýkorová, 3 roky

Domov dřívější?!...

Když byl kaprad' ještě stromem,
když tu sopky prskaly,
žil tu, byl tu mladý muž,
neznal ještě ani kuš.

Bloudil lesem, loukami,
až narazil na kameny.
Nebyly to kameny ledajaké,
byly velké a na sobě poskládané.

Někde uprostřed té velké skály
nacházel se otvor malý.
Muž vešel dovnitř, byla mu zima,
a k tomu ho chytila silná rýma.

Hned oheň založil,
jak naučený byl.
Poté si chytil mamuta,
však hlad ho trápí dál,
peče ho a sní ho sám.

Kůži teplou si vyrobil,
aby neprochladl - aby dlouho žil.
Však jedna myšlenka ho činila smutným!
Chcete ji znát? Tak já vám to povím.

Byl osamělý - toť je odpověď má.
Osamělost je zlá, zákeřná a ohyzdná!
Hledal přítele všude, kde se dá.
Až jednou našel ženu,
krásnou a milou.

Stali se druhy.
Chodili spolu po lukách, po horách
a lovili zvěř.
Našli v sobě zalíbení
a jedno krásné slovo - Láska ♥!

Utvořili pár,
kterým byli už dávno,
ale nevědomky.
Našli si skálu, nějakou větší,
a vyzdobili si ji, aby byla o něco hezčí.

V tom příbytku založili rodinu,
měli spoustu dětí, a i psa Molinu.
Ta domácnost
zažila spoustu událostí -
smrt, požár, povodeň a narození.

Vznikl DOMOV
a je jedno čím je,
jestli starých nebo mladých.
(I mravenci mají svůj Domov!)

DOMOV byl už v pravěku,
je dnes, bude zítra.
Ale pozor!

Protože spousta lidí denně o ten svůj Domov přichází...

Ellen Kršková, 12 let

Co pro mě znamená domov?

Domov je pro mě místo, které důvěrně znám, a také lidé v něm, kterým důvěřuji.

Domov je pro mě slovem útěchy, naděje a lásky.

Domov jsou lidé, kterým na mě záleží, kteří mě vždy podrží, kteří mě milují.

Domov může být kdekoli na světě, pokud na tom místě je osoba, se kterou chci být a cítím se s ní...v bezpečí, svá, svobodná, silná.

Domovů může být i více, z dětství, přítomnosti i budoucnosti. Jsou to nejenom místa, na která se rádi vracíme, ale i lidé, na které se těšíme.

Domov obsahuje všechny mé sny, naděje, touhy a lásky.

Domov je spojení místa, kde se cítím v bezpečí, a lidí, kteří mě mají rádi.

Domov je pro mě pevný základ, něco, na co se můžu spolehnout, že nezmizí.

Domov je i v mém srdci, mám ho stále s sebou.

Domov je něco, co nás činí šťastnými.

Domov je láska.

Domov je má součást, tvořící mou osobnost.

Domov je místo, kde se můžu schovat před světem.

Domov je zázemí pro rodinu.

Iveta Ospálková, 17 let

Matyáš Peksa, 4 roky

Domov je ...

... když máš svůj vlastní pokoj, stůl a postel,
... když živit tě je mnohem dražší než postavit kostel.
... když tvé špinavé prádlo v čisté se mění,
... když nic v životě až takový problém není.
... když stlát postel a uklízet pokoj si musíš,
... když kvůli tomu pořád zlostí jen hoříš.
... když víš, že za průšvih je s počítačem konec,
... když bez práce na stůl přistane žvanec.
... když přese všechny hádky tohle místo miluješ,
... když při odchodu z něj se slzami v očích bojuješ.
... když při návratu zase otevřenou náruč objevíš,
... a své city vždy v bezpečí projevíš ...

Lucie Křenková, 17 let

Richard Garamboš, 5 let

Svůj život si neumím představit bez domova. Domov je místo, kde mám rodinu a blízké. Mohu si zde pozvat i své kamarády. Doma mě každý vyslechne a pochopí, ale i vytkne, když dělám něco špatně. Mohu si zde hrát, smát se, a když je mi smutno, tak si i zaplakat. Doma jsem sama sebou. Domov je místo, kde mohu spát s klidným srdcem, protože vím, že jsem v bezpečí.

Mám rodinu, které se mohu se vším svěřit a všechny mám moc ráda. Maminka má pro mě vždy porozumění a její pohlázení a pusa jsou pro mě ta nejsladší. Táta je pracovitý, umí hodně věcí opravit a stará se o celou rodinu. Podporuje mě v tenise a mou sestru Vanessku ve společenském tanci. Starší bratr Filip studuje vysokou školu, a když přijede domů, kosí celou naši zahradu.

Žijeme ve velkém domě, který postavil můj děda Jan. Je to sportovní fanoušek, hlavně hokejový. Vozí mě na tenisové tréninky. Jeho velkým přáním je, abych se stala tenisovou jedničkou. Babička Marie mi často radí, což se mi ne vždy líbí, ale vím, že to se mnou myslí dobře. Moc ráda vaří a peče. Její ořechové koláčky jsou neodolatelné a provoní vždy celý dům. Mám radost, když přijede teta Andrejka z Prahy. Vozí nám dárky a je s ní velká legrace.

Nemohu zapomenout na naše domácí mazlíčky. Na čokoládového labradora Bena, s kterým chodím do lesa na procházky a cvičím agility. Je to můj miláček! Také máme kocoura Tobíka. V létě hubne, v zimě tloustne a je z něho hebká, chlupatá koule. Když hraji na klavír, je mým nejuvěrnějším posluchačem rybka Ambéria, která k tomu nemá žádné připomínky.

Domov je místo, ve kterém žijeme své krásné, veselé, ale někdy i smutné příběhy. Pomáhejme těm, kteří domov nemají. Domov je to nejlepší, co člověk může mít!

Viktorie Güttlerová, 10 let

Marie Málková, 4 roky

Co je to domov

Domov je pro mě místo, kde trávím většinu svého dosavadního života. Je to tam, kde je mi nejlépe. S mojí mámou a sestrou Adrianou bydlíme v bytě 3+1 v panelovém domě nedaleko centra našeho města Šumperka. Vždy, když jsem doma, mám pocit bezpečí. Byt máme už od mého narození, a tak si ani nedokážu představit pod slovem domov jiné místo.

Je to tam, kde vždy najdu moji milovanou mámu a sestru. Mám zde svou zábavu a své místo, kde se rád dívám na televizi nebo hraju herní konzoli. Je tady prostě všechno, na co si vzpomenu a co potřebuji. Moje sestra za 2 roky dodělá střední školu a já budu mít konečně dětský pokoj sám pro sebe. Na to se opravdu těším!

Domov pro mě také znamená mé nejbližší lidi. Rodinu, přátele a kamarády, kteří mě často navštěvují. Jsem rád, že žiju v tomto městě, protože to také mám blízko k babičce, dědovi, prababičce i tetičkám a strýcům, které často navštěvují.

Domov není jen místo, kde spím, učím se a hraju si, ale také město, kde žiju a kde mám nablízku všechny lidi, se kterými velmi rád trávím svůj čas. Tak tohle pro mě znamená domov.

Adam Mili, 10 let

Nella Steinhauerová, 4 roky

Anketa do soutěže Domov

Reportér: „Ahoj! Já jsem novinový reportér školního časopisu Jedeláček a chtěla bych se tě zeptat: Co je pro tebe DOMOV?“

Odpověď maminky: „Domov je pro mě krajina, kterou dobře znám. Rodný dům, který mám před očima, když je zavřu, plný známých blízkých lidí a vůní. Cesta po níž se vracím. Domov je kuchyň, když jdu ze zahrady, domov je Jedlí, když se vracím ze Zábřehu, domov je ČR, když přijíždím z cesty po Evropě. Domov je Evropa, když přilétám z Austrálie... Tak si říkám, co by asi řekl kosmonaut?“

Odpověď tatínka: „Domov je místo, kam se můžu vracet. Kde mám pocit jistoty, bezpečí, střechy nad hlavou. Něco jako přístav pro loď. To je domov.“

Odpověď babičky: „Místo, kde spím a vařím, kde jsem ráda, kde mě mají rádi a kde jsem šťastná.“

Odpověď sourozence: „Místo, kde mám rodinu. Kam se můžu vrátit.“

Odpověď reportéra: „Domov je když jsme všichni spolu,
sedíme šťastní u jednoho stolu.“

Pro Jedeláček a soutěž Domov připravila Monika Chamlarová, 7 let

Anketa do soutěže Domov (festival Město čte knihu 2015)

Reportér: „Ahoj! Já jsem novinový reportér školního časopisu Jedeláček a chtěla bych se tě zeptat: Co je pro tebe DOMOV?“

Odpověď maminky: „Domov je místo, kde jsem zapustila kořínek, který časem roste a přibývá na síle. Domov je tam, kde je moje rodina, místo, kde je teplo, útulno, místo, kde se cítím bezpečně, místo, kde je láska a mír.“

Odpověď tatínka: „Jakékoliv místo, kde bude moje rodina – žena, děti. Místo, kde se cítím nejbezpečněji.“

Odpověď babičky: „Domov je tam, kde jsou děti a vnoučata, domov je tam, kde je klid, pohoda, teploučko, příjemné prostředí, kde jsou lidé, co mám ráda.“

Odpověď sourozence: „Náš dům v Jedlí, Česká republika, místo, kde jsem v bezpečí, kde jsem rád.“

Odpověď reportéra: „Domov je, když jsem s mámou, s tátou, s bráškou, piju teplý čaj a je mi dobře. O domov se starám, polévám kytky, starám se o kočku. Jsem ráda, že mám domov!“

Pro Jedeláček a soutěž Domov připravila Anna Pospíšilová, 7 roků

Anketa do soutěže Domov (festival Město čte knihu 2015)

Reportér: „Ahoj! Já jsem novinový reportér školního časopisu Jedeláček a chtěla bych se tě zeptat: Co je pro tebe DOMOV?“

Odpověď maminky: „Domov je pro mě rodina, máma, táta a děti.“

Odpověď tatínka: „Domov je pro mě, když se mají všichni rádi.“

Odpověď babičky: „Domov je pro mě náš domek, zahrádka, zahrada a naše zdravé a šťastné děti a vnoučata.“

Odpověď sourozence: „Domov je pro mě pohoda.“

Odpověď reportéra: „Domov je, když maminka upeče koláče.
Domov je, když babička večer přečte pohádku.
Domov je, když děda jde s námi pouštět draka
a tatínek nás vezme na výlet.
Domov je na naší adrese.“

Pro Jedeláček a soutěž Domov připravila Karolína Badalová

Co všechno je DOMOV

Svůj domov mám moc ráda. Bydlí tu se mnou sestřička, bráška, maminka, dvě suchozemské želvy a papoušek. Já mám pokoj se sestřičkou, můj bráška má svůj pokoj jen pro sebe, protože je nejstarší. S maminkou se nám všem žije moc dobře. Chodíváme na procházky, jezdíme na kole, koloběžce, bruslích... Užijeme si spoustu zábavy a legrace. Doma se často směji, raduji, jsem veselá, ale někdy i smutná. Vše je povoleno!

Domů si mohu pozvat i své kamarádky – ráda s nimi trávím čas. Když přijdou, tak je nás plný dům. Jak tu byly naposled, přišly k nám na zahradu tři srnky a tak jsme je společně pozorovaly. Byl to velmi krásný zážitek.

Domov pro mne není jen místo, kde se člověk chodí najíst a vyspat, ale hlavně, kde se cítí dobře a je spokojený. Já se domů vracím velmi ráda, cítím se tu v bezpečí. Vím, že na každého člena rodiny se mohu kdykoliv s čímkoliv obrátit a oni mi ochotně pomohou, poradí, udělají vše, co je v jejich silách. Totéž platí i obráceně.

Některé děti takové štěstí jako já nemají, protože musí žít bez rodičů, na ulici nebo v dětských domovech. Jiné děti sice rodiče mají, ale ti je nechtějí, nemají rádi, ubližují jim, chovají se k nim zle. Oba způsoby jsou špatné. Těmto dětem nikdo nevysvětlí, co je správné a co ne, nikdo jim nejde dobrým příkladem. A oni potom někdy dělají i to, co není správné a dělat by se nemělo.

Až vyrostu a budu mít děti, tak bych chtěla, aby se doma cítily dobře a v bezpečí – stejně jako já.

Veronika Drápalová, 10 let

Michaela Buchlová, 8 let

Můj domov je dům, ve kterém ráda bydlím...miluju vůni ve 12:00, protože na plotně je báječné jídlo a zbožňuju také vůni hlíny pod naším stromem. V nás nezvoníme na zvonek, když chceme dovnitř, ale před dveřmi zatleskáme, ale ten, kdo je z naší rodiny nemusí tleskat, může vejít jen tak. Nejraději mám svůj pokoj, kde mám skejt a taky svoje věci v kufríku. Mám ráda taky naši kuchyni, kde já, moje máma, táta a sestra Sára snídáme, obědváme a večeříme báječná mámina jídla. Ráda taky u mě v pokoji poslouchám, jak venku, blízko mého okna zpívají ptáci. A někdy taky proletí papoušek arara, ale toho ale většinou zahlédne jenom máma, protože papoušci arara létají moc brzy.
Miluju můj domov.

Jamile Cirilo Giacomini, 11 let, Batayporã

Můj domov je můj život, protože bez něj bych nemohla žít. A můj dům je moje místo, protože v něm bydlím. Náš dům je velký, má tři pokoje, koupelnu, obývací pokoj a kuchyň. Máme dva psy Pipoku a Picolly a já je miluju. Děda má koně Ralého, toho taky miluju, ale zároveň se ho bojím. Náš dům má ale něco co jiné domy určitě nemají a proto to u nás mám tak ráda – je tam totiž láska a radost. Na dvoře máme dva mangovníky a dva brazilské stromy poca, v těch hnízdí hrdličky. Hrdlička je malý pták a hrozí jí nebezpečí, protože k nám taky létají tukani. A tukani kradou vajíčka hrdličkám a jedí je, takže tukany musíme odhánět.
Miluju můj domov.

Kaylane Flôr Silva, 11 let, Batayporã

Mám rád náš dům, protože je celý ze dřeva. Tím pádem je moc útulný. Mám dvě žáby a tři psy. Nejraději mám fenku Panenku. Má české jméno. Taky se starám o našeho koně, který se jmenuje Abacaxi a to česky znamená Ananas. Rád jezdím na skejtu, protože je to prima hračka. Vyrobil mi ho tatínek, protože pracuje jako truhlář.

Henrique Trachta, 8 let, Batayporã, Brazílie

Domov, jak ho znala moje babička

Seznámím vás s příběhem, který se opravdu stal. Babička vypráví své vnučce o tom, jak žila, když byla mladá. Vybrala jsem ho proto, že mám svou babičku moc ráda a její příběhy jsou zajímavé a plné čistě vřelého humoru.

„To bylo tak. Když jsem byla mladá, neměli jsme skoro žádné peníze. Mamička chodila po světě a prodávala bylinky a různé bejlí, které kolem naší chaloupky rostlo. Do teď si pamatuju tu omamnou vůni heřmánku, žádný jiný totiž nevoní tak, jak voněl ten náš. Byl kouzelný, zalívali jsme ho vodou ze studánky. Povídalo se, že v té studánce teče živá voda. Možná proto vždy, když mamička prodala nějaký heřmánek, zaručeně pomohl.“ Babička se odmlčela a usrkla si čaje právě z oné byliny. Má cukrovku, nesladí, nechápu, jak může pít hořký čaj. Začala by zas vyprávět, ale já se jí dřív zeptala: „Babi, a kolik dětí vás v chalupě bylo?“ „Moc, až jsme se tam skoro nevešli! No považ, já, Fanuška, Ludvíček, Víteček, Anička, Vlasta, Jožko, Bohuš... jak říkám, moc nás bylo. A když se k tomu připočtou naši rodiče, bylo nás dohromady dvanáct. Z toho už žiju jenom já, Jožko a Anička. Víteček, bratr, který mi byl tak nějak nejbližší, umřel před několika lety. Moc jsem plakala.“ Náhle přestala mluvit. Podívala se dolů, na béžový kytičkovaný koberec. Bylo mi jí líto a tak jsem řekla: „A babi, tys měla nevládní sourozence?“ Jako by se probudila, začala znovu vyprávět. „Měla, Boženku a Fanušku. Tatínek je měl z prvního manželství. Jejich maminka umřela.“ „A jak jste to měli s jídlem?“ „Toho bylo málo, měli jsme brambory a zelí. Všechno jsme si vypěstovali sami. Občas byly křížaly. Tehdy si ale každý své jabloně hlídal. To není jako dneska, všude jablek, že si jich tvůj taťka i pro zvěř může nasbírat.“ „A měla jsi doma nějaké místo, které bylo jen tvoje?“ „To víš, že měla. Svou postel, vždy byla čistounká, bílá, ustlaná. Tak jako ta tvoje.“ Ukázala na postel, ve které jsem ležela. Za oknem už se stmívalo a červánky nám prosvěťovaly pokoj růžovým světlem. „A panenku jsi měla? Alespoň nějakou malou, dřevěnou?“ „Víteček mi jednu vyřezal. Byla malinká. Tak malinká, že jsem ji mohla schovat do dlaně i jako malá. Když jsem pak jela pracovat do Zlína, dala jsem ji Vlastičce, byla mladší než já. Mně bylo něco kolem 17-ti let. Jí teprve 9. Vzala si ji a hned ji běžela ukázat kamarádkám. A pak jsem odešla. Všichni mi ještě do daleka mávali. Byla jsem smutná. Byl to domov, co že jsme neměli televizi, ani maso. Měla jsem to tam ráda.“

Objala mě, dala mi pusku na čelo a přikryla mě až ke krku. Popřály jsme si dobrou noc a šly obě spát.

Barbora Benešová, 14 let

Doma je doma

Lidé se často zamýšlejí, co pro ně pojem „domov“ znamená. Myslím tím mé vrstevníky. Ve škole budeme psát slohovou práci na téma „domov“. Já se před slohovými pracemi nepřipravuji. Píšu to, co mi proletí myslí, i rychlostí světla. Zatímco nám paní učitelka rozdává linkované papíry A4, netečně točím propiskou mezi prsty. Jakmile však položí na stůl poslední list papíru, a řekne: „Dejte se do práce,“ rozběhne se má mysl na plné obrátky.

*** hodina českého jazyka, slohová práce ***

Odhodlaně se opřu o opěrátko židle a nechám se ovládnout emocemi. Má ruka se rozletí po papíru jako rajka a začíná tvořit. Téma: „Co pro tebe znamená slovo Domov?“

Místo, které považuji za své zázemí. Místo kam se každý den vracím. Místo, kde mám své nejbližší. Místo mého odpočinku. To je můj domov. Utápí se v zeleni přírody, zlatavých odlescích slunce i stříbrného svitu měsíce. Vzduchem se line vůně meduňky, mísící se s vůní jabloní a písničkami ptáků. Občas je slyšet pípání slepic, odhánějících drzé vrabce, od koryta se zrním. Vítr se prohání mezi stromy a občas svým větrným pláštěm zachytne mezi listy, které pak šumí jako zvonkohra. Nalité plody švestek září indigovou modří, jen jen utrhnout a okusit to výborné ovoce. Stejně tak rajčata, dýně a cukety se usmívají ze země. Za mraky líné plujících po nebi jako koráby po moři občas vykoukne zlatý kotouč slunce a pošimrá mě na nose hřejivým teplem. Z nedalekého pole je slyšet orchestr cvrčků a lučních kobylek. Celá země na mě dýchá životem. Vnímá mě, já vnímám ji. Jsem součástí všeho, všechno je součástí mě. Je to tak silné pouto, že slovy nejde popsat. Stojíte uprostřed toho všeho, ohlížíte se po všem, i nepatrné drobnosti, nedokonalosti kůry stromů... Náhle se mnou začíná šířit velmi krásný pocit, který nemá jméno, ale je tak krásný, že ho znát nepotřebujete. Prostě ho cítíte, hřeje vás u srdce. Tak, to je můj domov. Všechno, a zároveň nic.

S bušícím srdcem dopisuji poslední řádky smřště emocí. V okamžiku, kdy za větou udělám tečku, zazvoní školní zvonek. Propiska mi vypadne z ruky a odrazí se od lavice, téměř to neregistruji. Paní učitelka prochází lavicemi a vybírá popsané papíry. Když si bere můj, rychle ho pohledem „projede“ od shora až dolů, a nepatrně na mě mrkne. Letmo se usměji.

Školní den pomalu končí. Procházím se svou zahradou. „Jak je to tu krásné,“ pomyslím si. Byla jsem šťastná, že jsem se sem znova vrátila. Zahrada ve mě vyvolávala uklidňující dojem, pocit pevného zázemí. Relaxovala jsem, nabírala jsem energii, odpočívala jsem. V tom už mě zavolala maminka. Měla jsem tu své nejbližší.

*** další den, hodina českého jazyka ***

„Moc jste se tedy nevytáhli,“ promluvila k nám naše vyučující. „Samozřejmě,“ řekla už veselejším hlasem, „tu máme výjimky.“ Na stůl přistála moje slohová práce. Jednička přes čtyři řádky. Sama pro sebe jsem se ušklíbla. Stydím se to přiznat, ale nějaké extra překvapení to až zas tak moc nebylo. Na papír jsem psala jen holou pravdu. A pravda se cení.

Anna Nováková, 14 let

René Bíbrová, 10 let

Domov v uhelné žíle

Mnohokrát slyšíme v televizi sérii debat o „prolomení těžebních limitů“. Lidé na to mají různé názory. Na jedné straně racionální rozhodnutí o prolomení limitů a na straně druhé krásná příroda, vesnice, města, louky, lesy, pole...to všechno by mělo být zničeno, protože jsou zde bohatá ložiska hnědého a někdy i černého uhlí.

Je pravda, že tohle uhlí je a bude potřeba. Ale co domovy lidí, pole a louky, které obdělávaly často i děti tamějších obyvatel? Kouzelné hvězdy plné bohatství lesů a v neposlední řadě města a obce, které musely ustoupit před stotunovými uhelnými kombajny? Kde je hrdost tamějších rodáků, kteří se zde narodili a vyrůstali? V minulosti museli opustit své domovy třeba i násilím.

Touha po penězích a zisku může člověka donutit i k násilnému vystěhování lidí z měst a obcí. Člověk nemůže v reálu žít bez majetku a bez peněz. Ale domovy lidí se likvidovat nemohou!! Uhlí se za pár let vytěží a kde je po staletí spravovaná obec?

Jeden velmi bohatý hrabě Jindřich Kolowrat řekl: „Majetek má smysl jen tehdy, když slouží dobrým věcem.“

A na závěr ještě jeden z výroků, kterým se řídil můj pradědeček, velmi charakterní člověk: „Své si braň a cizího se chraň.“

Jinak to nejde. Pokud si každý nezačne u sebe a nenaučí se se svým majetkem rozumně hospodařit, tak nad svým domovem pomalu ale jistě přelamuje hůl.

Braňme si svůj domov a nenechme si ho vyzobat „závistivými kuřaty“. Domov nám byl dán od předků. Pečujme o něj s rozumem, šetrností a láskou.

S použitím myšlenek Václava Havla MF DNES 23. 2. 2006

Martin Hublar, 14 let

Anežka Svozilová, 7 let

Chybí Vám domov...

„Tak co Vás trápí, pane Georgi?“ Seděl jsem na židli a podíval jsem se před sebe. Dnes je to poprvé, co jsem přišel ke svému novému psychologovi. Díval jsem se na něj upřeným pohledem a přemýšlel jsem, v čem by měl být lepší než ti předchozí. Ten samý úsměv, bílý plášť, dokonce i podobná místnost. „No víte, častokrát za den mívám pocity prázdnoty a díky tomu pak upadám do depresí,“ odpověděl jsem. „Hmm, zajímavé. Tak mi na začátek řekněte něco o svém povolání,“ řekl. Zmateně jsem se na něj podíval. Většinou se mě ptali, odkud si myslím, že mé problémy přichází, a pak mi napsali nějaký prášek, který stejně nefungoval. Trošku v šoku jsem mu začal odpovídat na jeho otázku : „Jsem cestovatel, jezdím z jednoho konce světa na druhý a snažím se pomáhat lidem, kteří to potřebují. V životě nemám moc času na jiné věci, většinou jsem buď někde na cestách, vybaluji nebo naopak zase sbaluji kufry. Snažím se pomáhat lidem tam, kde potřebují mou pomoc, ale i přes to, že pomáhám denně celkem slušnému počtu lidí, se během dne cítím tak nějak prázdný a nevím, co si s tím mám počít,“ řekl jsem celkem obsáhle. Byl jsem zvědavý, kam tohle sezení povede dál.

„Začal jste celkem dobře. Povězte, máte nějaké přátele?“ zeptal se mě s otazníkem v očích. Nevěřící jsem se na něj podíval a odpověděl: „ Samozřejmě, že mám přátele. Když se za den potkáte s tolika lidmi, stanou se z vás kamarádi. Byl jsem už na tolika místech, že mám přátele skoro po celém světě,“ řekl jsem trochu vychloubavě. On ale nevypadal, že by ho moje odpověď nějak uspokojila. „Takhle jsem to nemyslel. Myslel jsem to tak, jestli máte někoho, komu se můžete svěřit, za kým můžete přijít, když máte nějaký problém, a on vás vyslechne a pomůže vám ho vyřešit. Tak co, máte?“ Zmateně jsem začal šátrat v paměti. Mezi těmi stovkami lidí se přece musí najít někdo, kdo by mě rád vyslechl, ne? „Mám pár přátel ze střední školy, když mám čas, sedneme si spolu a popovídáme si.“ odpověděl jsem trochu rozpačitě. Pokračoval dál: „ A rodiče máte? A přítelkyni?“ „Ne, ani jedno. Moji rodiče umřeli asi před pěti lety při autonehodě a při své práci nemám čas ani na koníčky, natož na přítelkyni,“ řekl jsem. „To jsem nevěděl, promiňte. Nicméně musím se zeptat dál. Kde bydlíte, pane Georgi?“ zeptal se. „Teď momentálně bydlím v hotelu Palace tady v Praze, ale předtím jsem bydlel asi pět měsíců v Dubaji. Vždycky, když někam jedu, najdu si tam hotel, ve kterém bydlím, a až moje práce skončí, jedu zase o dům dál.“ Doktor vypadal celkem zaražen. „Mám to chápat tak, že nemáte nikde trvalé bydliště?“ zeptal se opatrně. „No, bydliště mám nahlášené u rodičů, ale jejich dům už zkrátka není obytný,“ pokrčil jsem rameny. Načež vzal doktor další propisku, jelikož ta původní už zřejmě dopsala. Až teď jsem si všiml, kolik toho stihl popsat. Poznal, že se na něj dívám, a tak se smíchem v hlase dodal : „Vím, že se asi divíte, proč tolik píšu. Já vím, že moji kolegové mají úplně jiné metody než já, ale ty moje jsou mi tak nějak bližší a myslím, že jsou i bližší

lidem, nemám pravdu? Přece jen je asi milejší, když mi takhle sám od sebe povídáte, než kdybych vám tu předepisoval nějaké neúčinné prášky. No nic, můžete pokračovat dál.“ Podíval jsem se na jeho očekávaný výraz a pochopil jsem, že to asi bude na dlouho.

Po půl hodině osobních otázek mě poprosil, jestli bych si nemohl sednout do vedlejší místnosti k sestřičce a sepsat s ní potřebné informace. Za pět minut si mě ale zavolal zpátky.

„Podívejte se z okna,“ pobídl mě. Nechápatě jsem došel k oknu a civěl jsem na dům, který stál na zahradě. Nevěděl jsem, co si o tom mám myslet. „Vidíte ten dům? Ten je můj, tedy náš, můj a mojí manželky. Neukazují vám ho proto, abych se mohl vychloubat nebo něco podobného. Je to prostě a jednoduše dům. Není moc důležitý, je to prostě jen hromada cihel a cementu. Mnohem důležitější je ale to, co je uvnitř. Uvnitř je moje žena, můj pes, je tam obývací pokoj, kde každý večer sedávám a dívám se na televizi. Je tam můj pokoj, kde hodiny přemýšlím nad diagnózami svých pacientů. A je tam i moje ložnice, kde se můžu schovat, když se cítím mizerně.“ Pořád jsem nechápal, proč mi to všechno říká. Když se mě tedy zeptal, jestli vím, co tím myslí, pomalu jsem zavrtěl hlavou. „Chci tím říct, že tohle všechno, co je v tom domě, je hrozně důležité. Každý člověk potřebuje nějaké místo, kde jsou lidé, kteří ho mají nejraději, a kde má svůj bezpečný koutek. Víte, vy jste hrozně ochotný a obětavý, to ano, ale na úkor svého vlastního štěstí. Ostatním lidem pomáháte, ale v podstatě není moc lidí, kteří by pomohli vám. Když je vám úzko, nemáte se kam vracet. Jezdíte jen z hotelu do hotelu, ze země do země a žijete si svůj život v pocitu, že ho obětujete pro pomoc ostatních. Pomáhat je dobré, ale musíte myslet trochu i na sebe. Nebo snad máte nějaké místo, o kterém víte, že tam budete v bezpečí?“ řekl významným tónem a já měl pocit, že za celou dobu našeho setkání mi asi došlo to, o co se celou dobu snažil. „Máte pravdu, pane doktore. Nemám takové místo. Ale co se s tím dá dělat?“ zeptal jsem se beznadějně. „Je jen jedna věc, kterou potřebujete. A tou je domov. Já vím, že to nezní důležité, že si možná myslíte, že domov máte. Ale věřte mi, podle toho, co jste mi o sobě řekl, vím, že tomu tak není. Domov je tam, kde jste vždycky vítán a poblíž kterého jsou lidi, které máte rád. Nezáleží na tom, jak ten domov bude vypadat, jestli bude malý, velký, na kraji lesa nebo v centru. Důležité je, abyste se tam cítil jako doma a uvědomil si, že někam patříte a že patříte právě sem. Chápete, co jsem vám tím vším chtěl říct?“ zeptal se, ale já už nevnímá. Myšlenkami jsem byl u svého nového domova, po kterém jsem najednou hrozně moc toužil.

Když jsem se měl po půl roce našeho sezení opět setkat se svým psychologem, hrozně jsem se těšil. Měl jsem pocit, že ze mě musela vyzařovat energie na několik kilometrů a že si toho musel každý všimnout. Když jsem vešel dovnitř, seděl tam jako vždy a tvářil se nadmíru spokojeně. „Vypadáte mnohem lépe než minule. Co

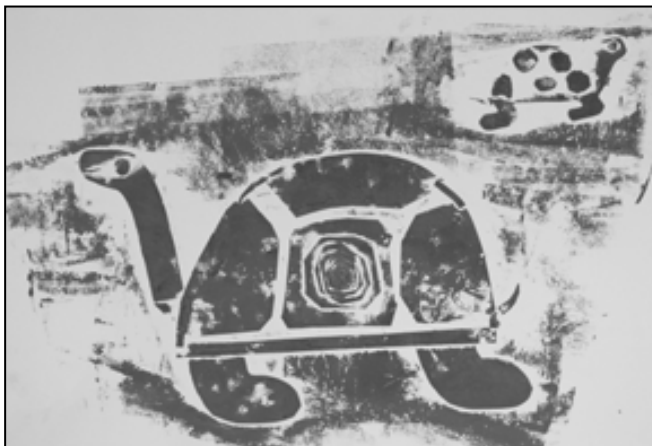
Můj nový domov

Dívám se na zasněženou zahradu a přemýšlím nad svým mládím... “Co jsem dělala v zimě 2002...? Kolik mi tehdy jen bylo? Čtyři...? ...To už je dávno... ..tehdy jsme s přáteli a rodiči postavili dva velké sněhuláky. A co leden 2009... ? To tehdy na mé narozeniny nebylo moc sněhu... ..hráli jsme si na indiány, myslím ...“ Náhle však se mi vybaví vzpomínka na rok 2013 a můj nešťastný pád na snowboardu... “Ach kde jsou ty časy... ..škoda, že jsem tehdy nejela pomaleji... aspoň bych dnes necítila každou výchytku tlaku v počasí. Co jsem ještě dělala v zimě? ...bylo toho tolik... Třeba když jsem měla 18 a čekala s horkou čokoládou u okna na svého vysněného prince... ..přišel... ..a za dva roky jsem dostala prstýnek... Nebo když se nám o 3 roky později narodil Jáchymek... Na tu zimu nezapomenu! Ta mi změnila život...”

“Celé ty roky jsem byla přijatá a milovaná, byla pro mě radost být doma na mateřské, ani se mi potom nechtělo vrátit do práce. Domov...” V tom se mi smýká jehlice z ruky a klubičko utíká po pokoji... Slyším jak Natálka vbíhá do pokoje s rozhodným tónem: “Babi! Babi! Já venu!” /já to zvednu/ ...Malinká, sladounká holčička... Vytrhuje mě z mých představ a celou pozornost upoutává na sebe.

“Babi! Žekneš mi poáku?” /řekneš mi pohádku/ říká tím nejsladším hláskem. Neodolávám, беру jí na klín a vyprávím jí pohádku, kterou mě kdysi v mrazivé zimě říkala má babička. A přitom, jak vzpomínám na to, které zvířátko je na radě při hledání domečku v rukavičce uvědomuji si, že jsem moc vděčná za svou vnučku Simonku, u které můžu žít, že tomu tady smím říkat domov... - místo plné lásky, pokoje a vědomí, že jste chtění... Že vás opravdu mají rádi, i když máte ruce plné vrásek ...

Eliška Málková, 17 let

Dominika Rychlíková, 12 let

Eva Nováková, 7 let

Domov napříč věky

Když se řekne slovo „domov“, každý si, kdekoli a kdykoli, okamžitě něco představí, ale přesto si pravděpodobně žádní dva lidé nepředstaví to stejné. Pro jednoho je to dům, ve kterém bydlí, pro druhého je to jeho rodina, pro třetího celá jeho vlast, pro čtvrtého místo, kde si může vystavit lebky svých nepřátel... Domov je tím vším a ještě mnohým jiným, ale vždy má jeden důležitý atribut - je místem, které je pro nás bezpečné a do kterého se rádi a často vracíme, které je tak nějak „naše“.

I přesto se domov od dob, kdy naši předkové létali na pterodaktylech, dosti výrazně změnil. Tehdy člověku stačila jeskyně, do které se vešla jeho rodina a do které nemohlo omylem napochodovat nic většího než mamut, což by pro nás dnes bylo naprosto nepřijatelné; v podzemí bychom těžko chytali internet. Za krátkých pár let přišly na trh první domy se čtyřmi stěnami, ale tyto prototypy většinou nebyly nijak zvlášť zateplené, a pokud jste se s tím pokusili něco udělat, měly nepříjemnou tendenci shořet. Dále přišly nehořlavé domy z moderních materiálů (například z kamene), domy pro větší počet lidí, domy pro nemocné, staré, hladové i žíznivé, domy pro služebnictvo, pro domácí mazlíčky...

V dnešním domově se dá očekávat nejen topení a Wi-Fi, ale také televize, mikrovlnná trouba, lednice a počítač, k tomu ještě dveře se zámkem, okna namísto klasických děr ve stěně... Tento značný pokrok od našeho vzniku nás svádí k otázce: Jak budou naše domovy vypadat za deset let? Jak za dvacet? Jak za sto tisíc? Nedokážeme si to představit o nic přesněji než pralidé ve svých jeskyních, to by nám ale nemělo zabránit to zkusit.

Dá se předpokládat, že naše příbytky budou vyšší a vyšší, koneckonců přiblížit se hvězdám bylo vždycky lidským přáním, navíc pouhé dva rozměry celému lidstvu dost možná brzy nebudou stačit. Na elektrické zástrčky nejspíš zapomeneme, když dnes dokážeme bez drátů nabít elektrické auto, domácí spotřebiče snad budou za pár let následovat, a za nimi celé domy nezůstanou o moc pozadu. Všechny přístroje (kromě televizí) se budou zmenšovat, klasické knihy z papíru (bohužel) pomalu vymizí, v garáži na nás bude čekat místo auta vznášedlo... Toho všeho se dočkáme za „chvilku“, a poté snad konečně přesuneme finance do výzkumu vesmíru, zkolonizujeme Měsíc, Mars, postavíme si stanice nad vším, co stojí za zhlédnutí.

Ale i za sto milionů let, když desetileté dítě půjde spát v kosmické lodi svých rodičů, letící k nějaké mlhovině, kterou dnes nedokážeme ani pojmenovat, nebude v ní vidět stovky tun kovu, statisíce součástek a miliardy jedniček a nul, ale místo, kde žije jeho rodina a kam se rád vrátí, až po dvou stech letech půjde do důchodu...

Luboš Drábek, 18 let

Domov kdysi a dnes

Vždycky, když můj dědeček prochází kolem budovy malínského nádraží, slabě si povzdechne. Vzpomínky na dětství se sráží s nepříjemnou realitou. Zatlučená okna, dveře zajištěné proti vandalům, vybité okenní tabulky. Žlutě omítnuté zdi domku, kde strávil dětství, jsou pomalovány vulgárními výrazy. Z amplionu, umístěného pod oprýskaným názvem stanice, se ozve ženský hlas, ohlašující příjezd osobního vlaku. V duchu vidí svého tatínka Maxmiliána, kterak mávne zelenou plácačkou. Vlak jedoucí do Olomouce je připraven k odjezdu. Maxmilián si sundává čepici výpravčího a volá na svého syna, že je už čas k obědu. Hodiny upevněné před vchodem do budovy ukazují přesně poledne. Každý den v tuhle dobu společně obědvají. Z kuchyně se line vůně marmeládových koblížků. „Otíku, jdi si umýt ruce!“ zavolá na něj maminka Marie. Děda – tehdy ještě chlapec mladšího školního věku – si poslušně opláchně ruce mýdlem jelen a teplou vodou. Vychází z koupelny, když na lavičce zahlédne plácačku. Je z jedné strany zelená, z druhé červená. Dalo by se říct, že v sobě skrývá jakési jemu neznámé kouzlo. Mávne-li zelenou, vlak se dá do pohybu. Červená mu říká „stůj!“. Spěšně ji schová do svého pokoje. Musí přeci vyzkoušet, zda vlak poslechne i jeho! Ještě teď si dědeček vzpomíná, jaký výprask tehdy dostal, když Maxmilián nemohl vypravit vlak.

Hned vedle nádraží měla jeho maminka malou zahrádku. Pěstovala na ní bylinky, zeleninu a rostly tam krásné jabloně. Kdákaly zde slepice a nechyběli králíci, jichž chovali požehnaně. Na jejich masu vlastně vyrostl. Po tom, co zahradu prodali, velice zpusťla. Nového majitele tady snad ještě neviděl. Zdejší školu, nacházející se zhruba ve středu vesnice, tvořila jen jedna budova. Napadlo-li v zimě mnoho sněhu, jezdil sem na lyžích. Vzal-li to přes pole, byl tu za chvíli. Teď má škola budov hned několik, součástí je i tělocvična a na dvoře je dráha s umělým povrchem. Pro žáky je zajištěn veškerý komfort. Projde kolem školy a vydává se tentokrát podél hlavní silnice opět do horní části vsi. Míjí velkou světlou budovu, v jejíž dolní části je nyní pneuservis. Sem kdysi chodíval do kina. To však už dávno zrušili. Dostává se k Sokolovně. Na ni si pamatuje velmi dobře. Jeho maminka zde nacvičovala na spartakiádu, jež se konala v roce 1955. Přivezla mu červený šátek, který má nyní jeho vnučka. Tato budova je teď nově omítnutá a každoročně se zde konají plesy. Půjde-li ještě o kousek dál, dostane se k domku, kde jeho rodiče v důchodu bydleli. Je nově opravený. Jeho nynější majitel provedl uvnitř důkladnou přestavbu, aby odpovídal požadavkům moderního bydlení.

Dědeček nyní žije v panelovém domě. Je z něj výhled na domov důchodců, kde jeho tatínek strávil svá poslední léta. Stále však musí přemýšlet o tom, jaký jeho domov kdysi byl a jak vypadá dnes. Dům, ve kterém prožil nejkrásnější léta svého života, je na odpis. Muselo to takhle dopadnout? Opravdu nešlo udělat nic pro jeho záchranu? Kdyby tuhle spoušť viděl Maxmilián, asi by nevěřil svým očím. Optimismus však neztrácí. Dům je sice nenávratně poškozen – je velice nepravdě-

podobné, že by se našel nějaký bohatý kupec, který by chtěl nějaký ten milion do jeho oprav vložit – ale vzpomínky zůstanou. Stejně mu to ale nedá a půjde se na malínské nádraží znovu podívat. A jednou, pokud bude mít ještě dost sil a kolena nebudou zlobit, vezme svou vnučku na procházku. Půjdou lesem, kolem bývalé hráze, k pramenům malínského potoka, až na Kamenec. Tam, kam kdysi chodívali s Maxmiliánem na houby.

Lada Kočí, 16 let

Eliška Krmelová, 11 let

MĚSTO ČTE KNIHU

**Sborník prací z literární a výtvarné soutěže
vyhlášené u příležitosti 11. ročníku festivalu
MĚSTO ČTE KNIHU**

V roce 2015 vydala Městská knihovna Šumperk, příspěvková organizace, 17.listopadu 6, 78701 Šumperk www.knihovnaspk.cz

Redakce: Zdeňka Daňková. Neprošlo jazykovou úpravou.

Překlad textů na str. 15 Markéta Pilátová.

Neprodejné

Kresba na přední straně obálky: Vojtěch Vyskočil, 12 let

Kresba na druhé straně obálky: Adam Jurenka, 10 let

Markéta Prokešová, 17 let

Kresba na třetí straně obálky: Lucie Krystková,

Kresba na zadní straně obálky: Jakub Věchet, 8 let

Vydání podpořili:

Šumperk
Živá brána Jeseníků

 **MINISTERSTVO
KULTURY**

 Olomoucký kraj

PLATIT®

 SELECT SYSTEM
internet ■ data ■ hlas ■ iptv

 **RUGNÍ PĚPÍRNA
VĚLKÉ LOSNÝ A.S.**

irea s.r.o.